Kapras. V debatě byly probrány tyto následující body: Po stránce administrativní učiněno definitivní rozhodnutí o zasílání časopisu stálým členům redakční rady jakož i o uspořádání skladu starých ročníků časopisu. V rozhovoru o obsahu příštího čísla promluveno o chystaném zákoně advokátním, o problému vnitřní půjčky a j.

Redakční rada brněnská konala schůzi dne 15. dubna 1932 v Brně za přelsednictví doc. Dra Neubauera. Zúčastnili se jí univ. prof. Dr. Čáda, Dr. Kojecký, Dr. Gerlich, Dr. Bulín, Dr. Witz, Dr. Hejdušek, Dr. Wierer, Dr. Kubeš, JUC. Skorkovský, Dr. Chytil, JUC. Keprt. V debatě byly probrány tyto nejdůležitější body: Jednáno o úpravě obálky »Všehrdu«. Prof. Čáda podává zprávu o tom, že podařilo se mu získati u brněnského knihaře nabídku na originální vazbu »Všehrdu« v modrém anglickém plátně. Desky by přišly na 5 Kč. O věci bude ještě referováno. Rozmluva o příštím čísle, jmenovitě o tom, že nutno v následujících číslech dbáti co nejvíce literatury.

Redakční rada bratislavská nekonala schôdzu pre zasadnutie prof. sboru. Budúca red. rada bude svolaná na deň 13 mája 1932.

Univ. prof. Dr. JAN LOEVENSTEIN zemřel 1. května 1932.

Těsně před tiskem tohoto čísla dochází nás smutná zpráva, že JUDr. JAN LOEVENSTEIN, řádný profesor finanční vědy na právnické fakultě Masarykovy university v Brně, zemřel. Není již možno v tomto čísle vzpomenouti vědecké práce zesnulého, protože je již provedena uzávěrka. Redakce věnuje zesnulému vzpomínku v čísle příštím.

Literatura

Dr. Josef Grňa: Prejudicialita v civilním řízení. Sbírka spisů práv. a nár.-hospod. svazek XLVI. Brno 1930. Barvič a Novotný, 145 stran, cena 30 Kč. — Kniha, jejímuž autorovi byla mezitím udělena venia legendi pro obor civilního řízení soudního na Komenského universitě, si kromě úvodu rozděluje probíranou látku na dvě kapitoly: I rejudicialita jako účinek rozsudku a vliv prejudiciality na procesní formy. Prejudicialitu označuje (str. 3) jako »jistý vztah dvou věcí, dvou rozsudků, zkrátka dvou fenomenů, který záleží jednak v tom, že časově jeden druhý předchází, a jednak v tom, že první na druhý působí jakýmsi vlivem.« Tento vliv pak označuje na str. 14 jako vztah kausality. Pojem prejudiciality jest rozebrán v § 3 spisu, kde autor projevuje záslužnou snahu vyložiti věc po stránce právně-filosofické, než některá místa jsou tu dosti nejasná. To platí zejména o výkladu na str. 11, že »kausalita... jest jakoby světlo, které činí teprve viditelným něco, co tu sice již jest, ale viděti nebylo«, a pak v úvodu k této úvaze, že »jakožto jev právní nemůžeme však prejudicialitu vysvětlovati zásadami logickými nýbrž musíme hledati její obsah právní«. Spisovatel používá pojmu »právo« jako něčeho existentního ve světě vnějším. Proto mluví na str. 12 o právu závislém a prejudikujícím. Řadí se mezi stoupence učení o nároku na právní ochranu, o kterém na str. 16 tvrdí, že dnes v procesní teorii německé převládá, ačkoliv tento jeho názor byl vyvrácen již v Právníku roč. 1929, str. 22, poznámkou k jeho pole-

mickému článku o námitce kompensace a litispendence. Mezi bezvýhradné stoupence nauky o nároku na právní ochranu právem nečítá Goldschmidta, který vykládá civilní proces jako právní stav (Rechtslage). Není zcela přesnou poznámka 7, na str. 17 spisu, pokud se tam praví, že Goldschmidt nazývá materielní právo skutkovou podstatou nároku na právní ochranu, neboť citované místo (Zivilprozessrecht, str. 2) zní: »Denn, wo im Prozess ein Privatrechtsverhältniss geltend gemacht wird, ist dieses oder — richtiger — sein Tatbestand gleichzeitig der Tatbestand des Rechtsschutzanspruchs.« Těchto několik poznámek uvádíme jen příkladmo, abychom ukázali bohatost a důležitost otázek, které spis řeší. Kapitola prvá se zabývá především rozsudkem a jeho účinky. Po úvahách o podstatě právní moci dospívá spisovatel k závěru, že právní moc, a to specielně její positivní stránka jakožto závazné určení sporného práva, jest specificky funkcionelní účinek rozsudku. Základním předpokladem jeho právní moci pak — objektivně pozorováno — jest identita rozhodnuté věci. Naproti tomu otázka osobní jest pro právní moc nerozhodná. Rozsudek má také průkazní moc ohledně toho, co jím bylo zjištěno. Prejudicielní rozsudek účinkuje svou právní mocí, kdežto pozdější rozsudek nemůže na předchozí rozsudek o závislém právu míti žádného vlivu. V druhé kapitole probírá spisovatel vlivy prejudiciality v procesu, jež se jeví přerušením sporu, spojením projednání věcí a kumulací nároku prejudicielního a závislého. — Zmíněný již základní postoj spisovatelův patrně způsobil, že nevzal zřetel k novějším směrům právně-filosofickým, z nichž by mohl pro svá řešení mnohé těžiti. Přece však nutno uznati, že se spisovatel podjal zpracování dané otázky způsobem velice důkladným a za použití rozsáhlého materiálu literárního, takže jeho kniha jest významným obohacením procesualistické literatury. Dr. K. Gerlich.

Milan Prelog: Pouť Slovanů do Moskvy r. 1867. — Přeložila Mil. Paulová. — Praha, Slovanský ústav, 1931, ss. XIII. — 183 in-8. (Práce Slov. ústavu, 5.). — Před delší dobou bylo v tomto časopisu referováno o obdobné práci Kazbundově (viz Všehrd, VI. 1925, str. 240). Nová práce profesora filosofické fakulty M. Preloga, který právě o minulých svátcích vánočních zemřel, podstatně doplňuje a hlavně vysvětluje politickou historii této události se stanoviska všeslovanského. Tím se nám značně rozšiřuje dosavadní obzor, poněvadž tato na pohled nepatrná cesta slovanských politiků měla zásadní význam zvláště pro politiku rak. Slovanů. Na národopisnou výstavu v Moskvě sjelo se mnoho politiků slovanských národů, ale pro rozpory mezi hledisky jednotlivých slovanských větví zůstalo jen při slavnostních projevech, positivního výsledku dosaženo nebylo. Prelog zejména ukazuje, jak bylo Rusům nepochopitelné stanovisko Riegrovo a Palackého a shodně uzavírá, že vlastní význam měla pout pro Rusko, kterému připamatovala jeho postavení mezi Slovany, což však pro ruskou vládu znamenalo, že Rusko převzalo vrchní vedení v slovanské politice, ač samo tušilo, že zejména názory západních Slovanů stojí proti jeho politice samoděržavství. Naproti tomu pro rakouské Slovany a hlavně pro Čechy výsledek moskevských porad byl dosvědčením, že nelze spoléhat na ruskou pomoc, třebas určitá část české politiky setrvala při svém rusofilském stanovisku. Kniha Prelogova takto vlastně přesahuje rámec historické práce. Její zpracování je velmi podrobné a prosto vší výtky. Ča.

Historie trestního práva polského jest studována v posledních letech horlivě profesorem varšavské university Jozefem Rafaczem. V minulém roce (1931) vydal tento autor několik studií, které vyšly jednak v časopise »Themis polska« (Kara roczniczy w dawnem prawie mazowieckiem, Instytucja poczatku w średniowiecznem prawie mazowieckiem), jednak v Kwartalniku historycznem (Kara »chažby« w sieradzkiem w XV wieku). K tomu se pojí publikace v Balzerově sbírce »Studya nad historyą prawa polskiego« (XII, 4), »Zranienie w prawie